

Nieuwsbrief 20 november 2024

In deze Nieuwsbrief:

- Minister wil met bezuiniging tegenspraak in de kiem smoren
- Mondiaal FNV en FNV op Klimaattop
- Libanon, oproep tot solidariteit met vakbondsleden, leraren en studenten
- St. Groningen-Jabalaya e.a. beginnen proces tegen de staat

Opinie: Minister wil met bezuiniging tegenspraak in de kiem smoren

Ongekend harde bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking

Het kabinet Schoof wil ongekend hard bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking. Minister Klever van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp wil de financiering van maatschappelijke organisaties en vakbonden terugbrengen tot ongeveer 30% van het huidige niveau.

Deze financiering terugbrengen is een gerichte ingreep, want gemiddeld zelfs twee keer zo hoog als bij andere posten op haar begroting. Mijn vertaling: de minister is bang voor partijen die een onafhankelijk en kritisch geluid laten horen. (*hieronder meer*)

Je kunt ook de petitie tegen de bezuinigingen ondersteunen: <https://petities.nl/petitions/kies-juist-nu-voor-internationale-samenwerking>

COP29 - Mondiaal FNV laat stemmen uit het zuiden horen

De Conference of the Parties (COP), beter bekend als de Klimaattop, is op maandag 11 november begonnen in de Azerbeidzjaanse hoofdstad Bakoe. Beleidsmedewerker Just Transition bij Mondiaal FNV Charlotte Vollaard en FNV-bestuurder Bas van Weegberg vliegen er de 16e heen. “Ik ga er naartoe om onze partners uit landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika te steunen en hun stemmen te laten horen”, zegt Vollaard.

Mondiaal FNV is al enige jaren actief op het dossier [Just Transition](#). Dit gaat over een eerlijke transitie naar een koolstofarme economie, die ervoor zorgt dat de toekomst en bestaansmiddelen van werkers beschermd blijven. Mondiaal FNV doet dit wereldwijd samen met vele partners. En dat is broodnodig, want volgens de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) wordt meer dan 80% van de wereldwijde beroepsbevolking getroffen door de gevolgen van klimaatverandering en de overgang naar een groene economie. Deze veranderingen hebben impact op werkgelegenheid, inkomens en werkomstandigheden, vooral in industrieën met hoge uitstoot zoals de mijnbouw, energie, bouw en transport. (*hieronder meer*)

Libanon: Oproep tot solidariteit met vakbondsleden, leraren en studenten

[Solidariteit in noodsituaties](#)

gepubliceerd 22 oktober 2024 bijgewerkt 5 november 2024

Education International (EI) heeft een solidariteitsoproep gelanceerd om onderwijsvakbonden in Libanon te steunen terwijl zij hun gemeenschappen bijstaan vanwege het escalerende geweld in de regio dat verwoestende schade blijft toebrengen aan burgers, waaronder studenten en docenten. Scholen, studenten en onderwijzers worden direct getroffen door de aanhoudende Israëliische bombardementen, waarbij onderwijsinstellingen onder vuur komen te liggen, wat leidt tot wijdverspreide sluiting van scholen en universiteiten.

Oproep tot een dringend staakt-het-vuren

De Libanese leden van EI hebben opgeroepen tot een onmiddellijk staakt-het-vuren en hebben zusterbonden over de hele wereld gevraagd hun regeringen op te roepen te werken aan een internationale bemiddelde oplossing. *(hieronder meer)*

Stichting Groningen-Jabalya begint proces tegen de staat

Momenteel wordt onze zusterstad Jabalya al voor de zoveelste keer door het Israëliische leger aangevallen en gebombardeerd. Het bevestigde dodental in Gaza sinds oktober 2023 is ruim 42.000, terwijl naar schatting meer dan 200.000 mensen zijn gestorven aan te voorkomen of behandelbare ziekten door een gebrek aan medische behandeling, en door gebrek aan voedsel en water. Desondanks faciliteert de Nederlandse regering deze genocide in plaats van trachten die te voorkomen. Alle reden voor Stichting Groningen-Jabalya om in deze zaak op te treden als mede-aanklager, net als de in Jabalya gevestigde Palestijnse mensenrechtenorganisatie Al Mezan. Verder bestaat de coalitie uit Al-Haq, Een Ander Joods Geluid (EAJG), het European Legal Support Center (ELSC), SOMO, Stichting Kifaia, Ned. Palestina komitee en Stichting Palestina.

De belangrijkste eisen van de coalitie aan de Nederlandse civiele rechter zijn:

- een verbod op de export en doorvoer van wapens, wapenonderdelen en dual-use artikelen naar Israël
- een verbod op alle Nederlandse handels- en investeringsrelaties die Israëls illegale bezetting van en nederzettingen in Palestijns gebied in stand helpen houden.

(hieronder meer)

Opinie: Minister wil met bezuiniging tegenspraak in de kiem smoren

Ongekend harde bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking

Het kabinet Schoof wil ongekend hard bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking. Minister Klever van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp wil de financiering van

maatschappelijke organisaties en vakbonden terugbrengen tot ongeveer 30% van het huidige niveau.

Deze financiering terugbrengen is een gerichte ingreep, want gemiddeld zelfs twee keer zo hoog als bij andere posten op haar begroting. Mijn vertaling: de minister is bang voor partijen die een onafhankelijk en kritisch geluid laten horen.

Naast de bezuiniging voert de minister nieuwe beperkingen in. Zo komt er geen financiering meer van ‘pleitbezorging en beïnvloeding’. Ook organisaties die eerlijke handel bevorderen door toe te zien op het respecteren van werknemers- en mensenrechten krijgen alleen subsidie als zij ‘goede relaties onderhouden met overheden in productielanden’. Met deze voorwaarden komt de aap uit de mouw: de bezuiniging is bedoeld om kritische en onafhankelijke partijen de mond te snoeren.

Kritische geluiden in de kiem smoren

De voorgangers van minister Klever werken al tientallen jaren aan versterking van maatschappelijke organisaties én vakbonden. In veel gevallen trekken we samen op. Samen strijden we voor vrijheid en democratie. Vakbonden hebben een kritische en onafhankelijke rol: we vormen een tegenmacht. Zeker in landen waar de overheid onbetrouwbaar of onderdrukkend optreedt is dit niet alleen logisch, maar ook heel belangrijk. Ministers van vorige kabinetten begrepen dit. Vakbonden zijn een democratische kracht: zij hebben leden en maken een vuist voor de belangen van werkende mensen. Het bijsturen van overheidsbeleid is voor ons en maatschappelijke organisaties een kerntaak. In een gezonde democratische samenleving mogen mensen, vakbonden en andere organisaties hun mening geven, ook als zij kritisch zijn op de overheid. In een ondemocratische samenleving zien machthebbers kritiek als bedreigend: ze zijn bang om ontmaskerd te worden. Ze zullen alles doen wat in hun macht ligt om kritische geluiden in de kiem te smoren.

Opkomen voor werknemers- en mensenrechten

Een sterke minister verwelkomt kritiek. Minister Klever kiest voor een andere koers: ze lijkt hier feitelijk één lijn te trekken met autocratische leiders. Ik vind het belangrijk om dit aan te stippen: waar wij antidemocratisch beleid zien, zijn we verplicht onze mond open te doen. De

FNV zal altijd blijven opkomen voor werknemers- en mensenrechten, hier in Nederland en daarbuiten. Juist als ministers bang zijn voor een kritisch tegengeluid. Wereldwijd doen vakbonden en maatschappelijke organisaties dit al jaren, soms in ronduit gevaarlijke situaties. Ik zou de minister een advies willen geven: angst is een slechte raadgever. De bezuiniging terugdraaien en de beperkingen loslaten, getuigt van kracht.

Door Petra Bolster, lid van het dagelijks bestuur en internationaal secretaris bij de FNV

COP29 - Mondiaal FNV laat stemmen uit het zuiden horen

De Conference of the Parties (COP), beter bekend als de Klimaattop, is op maandag 11 november begonnen in de Azerbeidzjaanse hoofdstad Bakoe. Beleidsmedewerker Just Transition bij Mondiaal FNV Charlotte Vollaard en FNV-bestuurder Bas van Weegberg vliegen er de 16e heen. “Ik ga er naartoe om onze partners uit landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika te steunen en hun stemmen te laten horen”, zegt Vollaard.

Mondiaal FNV is al enige jaren actief op het dossier [Just Transition](#). Dit gaat over een eerlijke transitie naar een koolstofarme economie, die ervoor zorgt dat de toekomst en bestaansmiddelen van werkers beschermd blijven. Mondiaal FNV doet dit wereldwijd samen met vele partners. En dat is broodnodig, want volgens de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) wordt meer dan 80% van de wereldwijde beroepsbevolking getroffen door de gevolgen van klimaatverandering en de overgang naar een groene economie. Deze veranderingen hebben impact op werkgelegenheid, inkomens en werkomstandigheden, vooral in industrieën met hoge uitstoot zoals de mijnbouw, energie, bouw en transport.

Sociale vangnetten voor werkers

Deze COP29 (het getal verwijst naar de 29e conferentie) staat in het teken van klimaatfinanciering. Slechts een fractie van de klimaatfinanciering wordt momenteel besteed aan sociale bescherming en ondersteuning voor werkers. De Wereldbank heeft berekend dat er jaarlijks een financieringsbehoefte van ongeveer 2 biljoen dollar is voor klimaatmaatregelen, waarvan een groter deel naar sociale vangnetten en de ondersteuning van werkers in de transitie zou moeten gaan.

“Vorig jaar behaalde de vakbeweging een belangrijke overwinning met de goedkeuring van het baanbrekende Just Transition Work Programme (JTWP)”, vertelt Charlotte Vollaard. Hierin is het belang van ‘arbeidsrechten’ bij de klimaatonderhandelingen van de Verenigde Naties opgenomen. “Deze erkenning moet nu vertaald worden in al het klimaatbeleidswerk en ook daarover gaat deze conferentie.”

Hup, aan de slag

“Het JTWP-programma is wel in de klimaatplannen opgenomen, maar we zien dat de uitwerking van deze uitgangspunten nog moeite kost”, zegt Vollaard. “Hoeveel geld gaat het kosten en wie mogen hierbij betrokken zijn? Ik denk dat we weg moeten van het gesteggel over de definitie van de termen, want we zijn al laat met al onze plannen. Dus hup, aan de slag.”

Klimaatfinanciering moet inclusief bescherming werkers

Mondiaal FNV’s insteek voor de COP29 is helder. Bij het vaststellen van de klimaatfinanciering moeten de behoeften van de werkers die door de transitie worden getroffen worden meegenomen. Overheden moeten werkers sociale bescherming bieden en daarvoor garant staan. Met andere woorden: verliest een werker zijn of haar baan om de klimaatdoelen te bereiken, dan krijgt die ofwel compensatie ofwel een opleiding naar een nieuwe baan. En de sociale dialoog moet centraal staan bij het vaststellen en uitvoeren van de klimaatplannen. Uit onderzoek blijkt dat de sociale dialoog zorgt voor meer inclusieve en duurzame klimaatoplossingen. Duitsland, bijvoorbeeld, behoudt duizenden banen in de energietransitie door overleg tussen de overheid, vakbonden en bedrijven.

Geen geld voor aanpassingen klimaatverandering

‘Dringende actie is nodig op het gebied van klimaatfinanciering’, zo roept de internationale vakbeweging IVV op. De FNV volgt hierin de internationale vakbeweging. “De Nederlandse regering is van mening dat de huidige financieringsstromen nog onvoldoende bijdragen aan de klimaattransitie en onvoldoende gericht zijn op de landen die het extra nodig hebben, zoals de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten”, licht Vollaard toe. “Maar het is niet duidelijk hoeveel geld Nederland wil inzetten en in hoeverre vakbonden mogen meepraten. Wat ook belangrijk is, is de vraag of de financiering uit privaat geld moet komen of publiek geld. Wordt het een lening of een gift? Veel landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika zitten in een structurele schuldenlast. Nu wordt hen gevraagd aanpassingen te doen om klimaatverandering tegen te gaan. Maar dat geld hebben ze niet! En als de financiering uitsluitend een lening is, wordt hun schuldenlast alleen maar hoger.”

Wij hebben onze koolindustrie afgeschaft, maar importeren wel kolen uit Colombia. Wanneer de kolenimport afneemt, heeft dit direct gevolgen voor werknemers.

Klimaatverandering kan destabiliserend werken

Tot nu toe is het meeste geld dat beschikbaar was naar mitigatie gegaan: maatregelen die de omvang of snelheid van opwarming van de aarde beperken. “Maar er is nog weinig geld voor adaptatie: onze samenleving zo inrichten dat we minder kwetsbaar zijn voor de effecten van klimaatverandering. Daar moeten we met behulp van de sociale dialoog mee aan de slag.”

Vakbonden spelen hierin een cruciale rol, zegt Vollaard. “Als zij er niet bij betrokken worden, dan wordt de positie van de werker niet meegenomen. Die 80% van de beroepsbevolking, die de ILO heeft berekend, dat is een enorme hoeveelheid mensen. Klimaatverandering kan dus heel destabiliserend werken, ook voor de economie.” Voor alle regeringen en bedrijven ligt er dus een enorme kans om vakbonden te betrekken bij de klimaatplannen, stelt Vollaard. “Zo krijg je geen weerstand en komt er snelheid in het bereiken van de doelen.”

Minder kolen importeren heeft directe gevolgen

Voor Mondiaal FNV is samenwerking met internationale partners zoals het vakbondscentrum [CIPAME](#) in Colombia en de vakbondsfederatie [FESTU](#) in Somalië heel belangrijk, zegt Vollaard. “Hun standpunten zijn in lijn met de IVV, waarvan ze ook lid zijn. CIPAME is een koepel voor de energie- en mijnsector. Zij zullen kijken naar hun eigen specifieke context. Maar die raakt ook Nederland. Wij hebben onze koolindustrie afgeschaft, maar importeren wel kolen uit Colombia. Wanneer de kolenimport afneemt, heeft dit direct gevolgen voor werknemers. Ook hun belangen moeten worden meegenomen in de maatregelen.”

In het algemeen heeft klimaatverandering ook invloed op conflicten in bepaalde regio's, door bijvoorbeeld ontstane schaarste, legt Vollaard uit. Evenals op levensbehoeften en op migratie. “Dit geldt voor veel landen, en ook die insteek moeten we meenemen in de nieuwe plannen.”

Samenwerken in de Internationale Klimaatcoalitie

De FNV neemt deel aan de Internationale Klimaatcoalitie, waaraan ook organisaties als Simavi, War Child, Green Peace en Oxfam Novib deelnemen. Ze hebben gezamenlijk een position paper opgesteld. Met standpunten als: regeringen moeten rekening houden met de bredere geopolitieke dimensie van klimaatbeleid. Geen klimaatbescherming is mogelijk als landen oorlogen voeren en er gewelddadige conflicten plaatsvinden. Van fundamenteel belang zijn respect voor internationaal recht, arbeids- en mensenrechten, gendergelijkheid, de rechten van inheemse volkeren, evenals de inclusie van jongeren.

Klimaatbeleid moet mensgericht zijn

“Dit rapport beschrijft de hoofdlijnen waarop we elkaar kunnen vinden. Gemeenschappelijk hebben we meer invloed op de Nederlandse delegatie dan wanneer we allemaal solo werken. Als coalitie worden we ook sneller betrokken bij vergaderingen dan als organisatie alleen. We sturen gezamenlijk beleidsbrieven naar de Tweede Kamer en voeren rondetafelgesprekken met de onderhandelaars van de Nederlandse delegatie. Maar ons uitgangspunt is dat het klimaatbeleid mensgericht moet zijn. Dat is de kern.”

Interview: Astrid van Unen
November 2024

Libanon: Oproep tot solidariteit met vakbondsleden, leraren en studenten

[Solidariteit in noodsituaties](#)

5 november 2024

Education International (EI) heeft een solidariteitsoproep gelanceerd om onderwijsvakbonden in Libanon te steunen terwijl zij hun gemeenschappen bijstaan vanwege het escalerende geweld in de regio dat verwoestende schade blijft toebrengen aan burgers, waaronder studenten en docenten. Scholen, studenten en onderwijzers worden direct getroffen door de aanhoudende Israëlische bombardementen, waarbij onderwijsinstellingen onder vuur komen te liggen, wat leidt tot wijdverspreide sluiting van scholen en universiteiten.

Organisaties die lid zijn van het EI in Libanon [\[1\] hebben melding gemaakt van](#) tientallen gedode lerarenvakbondsleden, meer dan 80 gewonden en duizenden anderen die uit hun huizen zijn verdreven. Ze legden uit dat de cijfers nog steeds binnenkomen en dat het erg moeilijk is om alles bij te houden omdat sommige gebieden geen elektriciteit of internet hebben. Het openbaar onderwijs is gesloten en honderden scholen fungeren nu als schuilkelders, waar leerkrachten op zoek zijn naar basisbenodigdheden, zoals water, dekens en matten voor de ontheemde gemeenschappen.

Onderwijsvakbonden melden ook wijdverspreide angst en trauma's als gevolg van de voortdurende bombardementen en aanvallen van Israël en Hezbollah. Deze militaire aanvallen hebben geleid tot een groot aantal slachtoffers, massale ontheemding en de vernietiging van kritieke civiele infrastructuur, waaronder gezondheids- en onderwijsfaciliteiten. Naar schatting 40% van de Libanese studentenpopulatie is ontheemd geraakt door het geweld. Leren op afstand blijkt in de huidige omstandigheden onhaalbaar.

Education International heeft een eerste donatie gedaan aan haar ledenorganisaties in Libanon. Deze solidariteitsdonatie is bedoeld als aanvulling op de lopende humanitaire inspanningen van de VN en zorgt ervoor dat lerarenvakbonden in Libanon kunnen blijven communiceren en hun leden essentiële steun kunnen blijven bieden.

Education International heeft opgeroepen tot financiële steun van aangesloten organisaties over de hele wereld om hun zusterorganisaties in Libanon te helpen bij hun inspanningen om leraren en studenten die getroffen zijn door het conflict te helpen. In contact blijven met hun leden is van vitaal belang voor aangesloten organisaties, maar dit is extreem moeilijk in zo'n kritieke situatie. In een oorlogssituatie hebben lerarenorganisaties extra steun nodig om te kunnen functioneren en hun leden uitzonderlijke ondersteuning te kunnen bieden. Deze bijdragen, klein of groot, vertegenwoordigen de diepgaande wereldwijde betrokkenheid van onze beweging: Leraren bijstaan, hun welzijn ondersteunen, kinderen beschermen en vakbonden versterken.

EI zal regelmatig updates blijven geven op [Solidarity in emergencies \(ei-ie.org\)](https://www.ei-ie.org) over hoe solidariteitssteun ter plaatse wordt gebruikt.

Oproep tot een dringend staakt-het-vuren

De Libanese leden van EI hebben opgeroepen tot een onmiddellijk staakt-het-vuren en hebben zusterbonden over de hele wereld gevraagd hun regeringen op te roepen te werken aan een internationale bemiddelde oplossing.

Education International heeft [een verklaring](#) uitgegeven [over de situatie in Libanon](#) waarin het zijn jarenlange inzet voor het staken van alle vijandelijkheden, veiligheid en de bescherming van mensenrechten in het Midden-Oosten opnieuw bevestigt.

“Onze leden in Libanon werken non-stop om studenten en gemeenschappen veilig te houden te midden van Israëlische bombardementen en escalerend geweld. We roepen op tot een onmiddellijk staakt-het-vuren. Leden van EI over de hele wereld zijn solidair met hen,” aldus David Edwards, secretaris-generaal van EI.

“Education International staat achter de leraren, studenten en de Libanese bevolking die oproepen tot een einde aan de oorlog in hun land en tot veilige omstandigheden om het onderwijs te hervatten”, voegde hij eraan toe. “Onze leden willen gewoon vrede, zodat ze hun scholen weer kunnen openen en hun leerlingen zonder angst les kunnen geven.”

Onderwijs moet koste wat het kost beschermd worden

EI herhaalt dat onderwijs koste wat het kost beschermd moet worden en dat alle partijen in het conflict zich moeten houden aan het Internationaal Humanitair Recht, dat aanvallen op scholen verbiedt. Toegang tot onderwijs in tijden van conflict is een fundamenteel mensenrecht en de sleutel tot het opbouwen van vrede, het bevorderen van begrip en het voorkomen van verdere radicalisering.

“We hebben een duidelijk mandaat van onze leden om ervoor te zorgen dat onderwijs vrede opbouwt. We pleiten voor vrede en voor een curriculum waarin coëxistentie en dialoog centraal staan. Als leraren werken we eraan om de wereld op een pad naar vrede te zetten,” zei EI-voorzitter Mugwena Maluleke.

“Scholen en onderwijsinstellingen moeten door alle gewapende actoren worden beschouwd als veilige toevluchtsoorden en mogen nooit het doelwit zijn van oorlog of geweld”, voegde hij eraan toe.

Op het 10e EI Wereldcongres, dat van 29 juli tot 2 augustus werd gehouden in Buenos Aires, Argentinië, deden onderwijsvakbonden [een krachtige oproep voor vrede](#) door middel van een reeks resoluties die onze positie als beweging bepalen. Een stabiel, vreedzaam en veilig Midden-Oosten is van vitaal belang voor de regio en de wereld. Het beschermen van onderwijs moet een prioriteit zijn.

Stichting Groningen-Jabalya begint proces tegen de staat

Momenteel wordt onze zusterstad Jabalya al voor de zoveelste keer door het Israëlische leger aangevallen en gebombardeerd. Het bevestigde dodental in Gaza sinds oktober 2023 is ruim 42.000, terwijl naar schatting meer dan 200.000 mensen zijn gestorven aan te voorkomen of behandelbare ziekten door een gebrek aan medische behandeling, en door gebrek aan voedsel en water. Desondanks faciliteert de Nederlandse regering deze genocide in plaats van trachten die te voorkomen. Alle reden voor Stichting Groningen-Jabalya om in deze zaak op te treden als mede-aanklager, net als de in Jabalya gevestigde Palestijnse mensenrechtenorganisatie Al Mezan. Verder bestaat de coalitie uit Al-Haq, Een Ander Joods Geluid (EAJG), het European Legal Support Center (ELSC), SOMO, Stichting Kifaia en Stichting Palestina.

De belangrijkste eisen van de coalitie aan de Nederlandse civiele rechter zijn:

- een verbod op de export en doorvoer van wapens, wapenonderdelen en dual-use artikelen naar Israël

- een verbod op alle Nederlandse handels- en investeringsrelaties die Israël's illegale bezetting van en nederzettingen in Palestijns gebied in stand helpen houden.

Het Genocideverdrag, dat door Nederland ondertekend is, verplicht te voorkomen dat genocide plaatsvindt. Desondanks heeft Nederland, dat zich consequent opstelt als politieke bondgenoot van Israël, nagelaten actie te ondernemen om genocide in Gaza te voorkomen, zelfs nadat het Internationaal Gerechtshof (ICJ) in januari 2024 oordeelde dat het aannemelijk is dat Israël genocide pleegt tegen Palestijnen in Gaza.

Iedereen kan het proces ondersteunen

genocide in Gaza.

Het is niet mogelijk om als individu mede aanklager te zijn, maar je kan het wel financieel ondersteunen. Dat is belangrijk want zo'n proces kan lang duren en is kostbaar. Jouw donatie, hoe klein ook, zal een verschil maken in de ondersteuning van onze inspanningen om de Nederlandse staat ter verantwoording te roepen voor het schenden van de verplichtingen uit het Genocideverdrag en voor het steunen van

Doneer via de QR code